

COAT

EN KOLLEKTION ”SLOW FASHION”-MÖBLER

ETT PROJEKT INSPIRERAT AV DET KLASSISKA HERRMODETS ”TRÖGHET” OCH DESS BETYDELSE FÖR HÅLLBARHET

av Fredrik Färg

EXAMENSARBETE, MASTERPROGRAMMET I DESIGN 120 HP.

- HANDEDARE: *Henning Eklund*
- EXAMINATOR: KERSTI SANDIN BÜLOW
- OPPONENT: MATTI KLENELL

HÖGSKOLAN FÖR DESIGN OCH KONSTHANTVERK, GÖTEBORGS UNIVERSITET.

DEGREE PROJECT, MASTERS PROGRAMME IN DESIGN 120 HP, SCHOOL OF DESIGN AND CRAFTS, UNIVERSITY OF GOTHENBURG.

HDK

INLEDNING

Under de senaste åren har mer och mer av mina projekt tagit visuell inspiration från modevärlden utan att jag egentligen funderat över varför. Det är först nu som jag börjar inse anledningen eller som den berömde franske författaren Anatole France uttryckte sig:

Om jag finge välja bland den brokiga massa böcker som kommer ut hundra år efter min död, vet ni vilken jag skulle ta?... Nej, jag skulle inte ta en roman i detta framtida bibliotek och inte heller någon historisk bok, ty i den mån den innehåller något av intresse är den också en roman. Min vän, jag skulle helt enkelt välja en modejournal för att se hur kvinnorna klär sig ett sekel efter min bortgång. Och dessa klädtrasor skulle säga mig mer om framtidens människor än alla filosofer, författare, predikanter och vetenskapsmän.¹

Att mode kan användas som en spegel av vårt samhälle och historia är kanske inte det första man tänker på, eftersom man blir förförd av dess trollkraft, vilken döljer dess historiska situering.

¹ France



Man Style is hard to beat. Gentlemen of a certain generation learned how to wear their clothes not let their clothes wear them.

THE SARTORIALIST, SCOTT SCHUMAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	2
SAMMANFATTNING	5
INTRODUKTION	6
MODE OCH SAMHÄLLET, ETT TIDLÖST FÖRHÅLLANDE	
BAKGRUND	7
VÄSTVÄRDENS KONSUMTIONSSAMHÄLLE	
SLOW FASHION	
NYA PRODUKTER	
HERRMODET	
TEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	
IDENTIFIERAT PROBLEM	10
MÅL OCH SYFTE	
RESULTAT / LÖSNING	11
DISKUSSION	12
RESULTATET ÄR MIN EGEN PROCESS	
PERSONLIG REFLEKTION	13
REFERENSLISTA	14
BILAGA	15
PROCESSEN FORMARBETET	
EN SKRÄDDARES SYNVINKEL	

SAMMANFATTNING

Coat en kollektion av slow fashion-möbler är ett projekt inspirerat av det traditionella herrmodets ”tröghet” och dess betydelse för hållbarhet. Temat är hämtat från de långsamma strukturerna i herrmodet med kostymer, skjortor och detaljer, såsom manschettknappar.

"Slow fashion" handlar om att göra succession snarare än revolution, att förvalta ett arv med gradvisa förändringar, att förflytta det som fungerade igår till idag. Det syftar till att förmedla det genuina, det som det finns en historia bakom och det som inte är styrt av dagens trender och konsumtionshets. Arbetet vill visa på betydelsen av formval, då ett objekts livslängd ofta inte sitter i dess material, utan snarare i dess grundform eller proportion.

Resultatet är kollektionen Coat, bestående av två möbler, en fätölj och en stol, skapade för att ge kontrast och utrymme för rummet att verka i sin fulla elegans.

ABSTRACT

Coat, a collection of "slow fashion" furniture is a project inspired by the classic menswear as a symbol for sustainability. The theme deals with the structure of the dressed suit, such as tailored jackets, shirts and details such as cufflinks that haven't gone out of style in hundreds of years.

"Slow fashion" is about succession rather than revolution in order to maintain a legacy with gradual changes and to administer a history. The work wants to show the meaning of shape as a quality that is not bound to the material, but rather to proportions and basic shapes. It looks to the beauty of those shapes that do not always have to change. Longevity can be created by composition shows that not everything is controlled by trends and consumption rush.

The result is a collection of furniture made by pressed mouldable polyester felt that folds around the body (a frame of wood or metall) and embraces you when sitting.

INTRODUKTION

MODE OCH SAMHÄLLET, ETT TIDLÖST FÖRHÅLLANDE

Som inredningsarkitekt komponerar vi människors rörelser genom rum på samma sätt som musiker komponerar musik. Det handlar om att skapa upplevelse, en lek med interaktivitet, balans, rytm och dynamik, där komposition, rörelsemönster och strukturer påverkar oss både mentalt och fysiskt, där kontraster skapar värden och där det oväntade ofta är det som är det vackra. Oavsett vilket område man arbetar inom så påverkas våra handlingar av dessa strukturer. Avläsningen av den klädda kroppen utgör en väsentlig grund för våra tolkningar av samhället vi lever i, då kläder bär budskap avsedda att tolkas långt utanför den privata sfären, budskap som kan styra både beteende och agerande.

Modeskaparen och arkitektens uttryckssätt och formspråk följer varandra. Detta är inget ovanligt, snarare en regel,² eller som Katarina Bonnevier skriver i hennes avhandling, *Out of the Salon*. Sambandet mellan människor och arkitektur har mycket att göra med ytan, själva beklädnaden. Det är arkitektur betraktat som visuella rumsliga avgränsningar, vilka rör sig i en skala från accessoarer och klädedräkter, via scenerier och kulisser, till väggar och husgrupper.³

I min mening är mode är något abstrakt, en process som förutsätter förändring men som måste omvandlas till kläder eller objekt för att uppenbara sig, det vill säga att det inte är något fysiskt. ”Kläder är endast modets fysiska form och mode handlar om att ge materiella ting immateriella och ideella värden.”⁴ Det är också något som är förenligt med tidens rytm och smak, alltså det som är modernt. ”Mode kännetecknas av att objekten är ofullständiga utan den kropp som bebor dem.”⁵ I mitt arbete har jag dock inte någon intention av att innefatta möbler under begreppet mode då kläder och möbler förhåller sig olika till våra kroppar och miljöer, det vill säga, att en möbel förhåller sig i första hand till omgivningen och i andra hand till människan, till skillnad mot klädesplagget. Däremot kan engelskans begrepp "fashion", förutom mode, också betyda forma, skapa och gestalta vilket gör att användandet av ordet fashion i möbelsammanhang fungerar. Men jag upplever dock att förhållningssättet mellan skapandet av kläder och möbler är likvärdigt, enbart omvänt, det vill säga att vi kan behöva en möbel för att förstå ett rums proportioner, på samma sätt som kroppen behövs för att vi skall förstå klädernas innebörd. Förutsatt att man har en normaluppfattning av dessa faktorer förstår vi att en möbel är en möbel, ett klädesplagg är ett klädesplagg, men däremot måste vi bruka den för att förstå om de är sköna att sitta i eller bära och så vidare. Rum som man inte förstår kan vara lite obehagliga då denna normaluppfattning sätt på prov och i vissa sammanhang kan det till och med räcka att sätta in en möbel i ett rum för att förstå rummet.

² Lewenhaupt (1988)

³ Bonnevier (2005)

⁴ Bruck (2005:13)

⁵ Elizabeth Wilson

Designern Lars Wallin fick frågan om vad han anser är tidlös mode. Han svarade: ”En lång, svart, smal klänning har nog alltid varit och kommer alltid att vara modernt. Något tidlöst mode finns inte, men en lång svart klänning är absolut ett tidlöst plagg.”⁶ Våra fysiska ting och deras design kan vara tidlösa, men mode kan helt enkelt inte vara det. Jag upplever att mode alltid kommer att vara en bra spegel av vår kultur och historia, och att det är det kvinnliga modet som bäst visat på hur samhället förändras. Med detta sagt är det svårt att tala om mode utan att tala om konsumtion och ideal.

BAKGRUND

VÄSTVÄRDENS KONSUMTIONSSAMHÄLLE

Idag köper många av oss produkter för tillfällig användning och slit och släng har blivit accepterat av vår samhälleliga kultur. Detta är ett senmodernitetens eller postmodernitetens samhälle där utbudet är oändligt, normer och förutvarande gränser har helt upplösts till förmån för konkurrerande trender, av vilka ingen intar någon dominerande ställning. Detta massproducerade samhälle leds av modemärken såsom H&M och Zara, och inredningsvärldens motsvarighet, IKEA. Sveriges största turistattraktion år efter år är Gekås Ullared, det vill säga ett köpcenter! Gekås blev utsett till årets företag 2006, årets butik 2007 och sägs vara ”ett stycke svensk näringslivshistoria i ett litet halländskt samhälle dit bussar, bilar och chartrade flygplan styr.”⁷ Vi svenskar är helt enkelt extremt stolta över att 12 miljoner par strumpor får nya ägare varje år och att en halv miljon sålda jultomtar får nya hem.

Klimathotet ligger över oss alla, vilket vi det senaste året har påtagligt fått erfara. Toppolitikerna i Sverige och Europa styr mot en allt hårdare miljöpolitik med minskade koldioxidutsläpp, ett område där inte ens politikerna riktigt får teori och verklighet att stämma överens, om man får tro *Uppdrag granskning*. Idag konsumerar vi kvantitet istället för kvalitet och vårt problem med överkonsumtion bygger bland annat på felkonsumtion.⁸

SLOW FASHION

Inom modevärden och kulturkretsarna idag så talar man om att: ”high fashion” är på väg att bli ”slow fashion”. Manolo.se en site för manlig stil och dess författare Olof beskriver detta i sin krönika: ”När high blev slow fashion”. Begreppet slow fashion handlar inte ”om att förkasta trender helt. Trender fyller en viktig funktion både genom att inspirera oss till nya idéer och utveckla modet framåt. Slow fashion försöker dock styra om modet till att snarare innefatta evolution än revolution”, menar Olof. Detta beskriver begreppet bra men i min mening skulle jag säga att slow fashion inte syftar till evolution utan snarare succession, det vill säga, det handlar om en process som förvaltar sitt arv, en gradvis förändring som tar tillvara på det som har varit

⁶ Darling (56/02).

⁷ AffärsData (2006)

⁸ *Uppdrag Granskning* (2008)- Här påstår de att exempelvis ekologiskt kött inte alls är bättre för miljön än annat kött och att den politiska problemställning har varit fel. *Uppdrag granskning* vill mena att det inte handlar om hur mycket kött vi äter utan vilket kött. Exempelvis är att sluta äta nötkött och istället äta kyckling lika positivt för miljön som att gå från att köra SUV till miljöbil. Det ekonomiska system som vi lever i har alltså kanske även här fört oss i att konsumera för mycket eller rättare sagt fel saker.

bra och förändrar enbart det som behöver förändras. Att denna debatt existerar är emellertid ett bra bevis på att modeindustrin är på väg att gå från att vara miljöbovar till ett medvetet agerande för miljön, där de små företagen, som idag håller fanan högst med allt från säsongsbundna till ekologiska kollektioner, tvingar de stora företagen att hänga med. Mathilda Tham uttrycker sig mycket bra i denna fråga om konsumtion i sin krönika om modemedvetenhet i *Svenska Dagbladet*⁹.

Att köpa färre plagg, återanvända gamla kläder och tvätta mindre är saker en modeälskare som önskar bli mer miljövänlig kan göra. Dessutom handlar mode idag mer och mer om personlig smak. Stajlister har blivit lika viktiga som designer[s]. Det handlar om att göra smarta, individuella val. Det är status att välja bort.

NYA PRODUKTER

Då samhället förändras så förändras även människans behov, och beteendeförändringar måste alltid uppmärksammas. Dessa tendenser och trender som framkommer skapar en efterfrågan på nya produkter. Eller som möbeldesignern Dan Ireborn uttrycker sig.¹⁰

Balansgången mellan vad som ligger i tiden och en hållbar utveckling är vår största utmaning där inspirationskällan måste komma från en intensiv omvärldsbevakning. I detta måste vi undvika trend, eftersom den är alltför kortlivad. "Trendiga" möbler blir oroliga. Formen blir ofta en blandning av olika stilar och blir otrendig lika snabbt som den blev trendig. Möbler måste innehålla kvaliteter som gör dem mindre känsliga för moderiktningar. Annars förlorar inredningen alltför snabbt sitt positiva värde.

Jag upplever detta resonemang som mycket sunt, då framtagning av nya produkter handlar om att genomgå en process där de medvetna valen förhoppningsvis påverkar resultatet. Min uppfattning är också att intentionen, det vill säga objektets materiella syfte, oftast blir synlig först med tiden. De val av material och dess kombinationer som skapar helheten och formen kommer att påverkas med konsumtionstiden och går sönder om de inte är tillräckligt bra gjorda. Dock fungerar den offentliga sektorn annorlunda än den privata, ofta på ett sätt mer hållbart och miljömedvetet. Detta då det här ställs helt andra krav gällande bruksanpassning, funktion, hållbarhet och livskvalitet. Här går det inte att sälja dålig materiell kvalitet. Att kvalitet tar tid och kostar mer sparar den medvetne i slutändan ändå på, då livslängden blir mycket längre.

Det sägs idag att vi som produktformgivare kan påverka hållbarhet upp till 80 procent. Praktiskt, genom val av material och färger, genom att tänka sparsamt vid tillskärning och så vidare.¹¹ Här är också de miljövänliga och ekologiska alternativen självklart positiva på alla tänkbara sätt, men ett objekts materiella hållbarhet behöver inte ha något med dess faktiska livslängd att göra utan detta kan också helt styras av de estetiska val som vi designers gör. En kostym med extrema axelvaddar faller förmodligen ur modet innan sömmarna faller isär.

HERRMODET

I relation till mitt tidigare påstående – att det kvinnliga modet är det som bäst visar på hur samhället förändras och att detta mode, ifråga om formspråket, efterföljs inom både arkitektur och design¹² – så ser jag det klassiska herrmodet och dess skradderi som dess raka motsats. Då detta mode har visat oss att det inte alltid finns ett egenvärde i förändrig och att det går att skapa hållbarhet genom val av etablerade grundformer och proportioner. I över hundra år och under extrema omvälvande sociala perioder har herrmodet med sina skraddarsydda kostymer och

⁹ Tham (2007)

¹⁰ Kinnarp (2002)

¹¹ Tham (2007)

¹² Lewenhaupt (1988)

skjortor lyckats bibehålla sin form utan att förlora sin status, och har näst intill en avsaknad av uppskruvade trendideal. ”Det finns ingen manlig motsvarighet till varken Paris Hilton eller systrarna Olsen som säger vad vi skall ha på oss. Sinnebilden av den välklädda gentlemanen står över vårens hetaste plagg och säsongens måsten”.¹³

TEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Nedan har jag listat mina tekniska förutsättningar:

Workshops med skräddaren Matilda Holmberg, Göteborgs Operan och hennes kunskap om sömnadskonstruktion.

Tidigare erfarenhet med företaget Nordifa tillverkare av bland annat nålfilt. Mitt samarbete med företaget startade hösten 2007 i ett projektet ”Imbalanced Structure” där jag tillsammans med inredningsarkitekten Erika Janunger gjorde en utställning för Sveriges Arkitekter på möbelmässan. (Se bilaga för bilder) Genom att blanda in en avpassad andel smältbara fibrer i nålfilt, kan materialet sedan pressas till i princip vilken form som helst. Tjocklek, färg och ytstruktur varierar fritt.

Tidigare utbildning som möbelsnickare Grebbestads folkhögskola 2000-2002.

¹³ Manolo (2008)

IDENTIFIERAT PROBLEM

Jag upplever att det som är trendigt idag ”rätt i tiden” ofta är något kortsiktig. Trendiga produkter blir ofta ohållbara, då de med stor sannolikhet slängs innan det slits ut. Detta motsäger dock inte skapandet av nya produkter då samhället är i ständigt förändring vilket i sin tur förändrar människans behov. Som blivande inredningsarkitekt/designer ser jag ändå detta som ett problem, och vill utforska det, då jag utifrån min yrkesroll vill bidra till en positiv påverkan på vårt samhälle.

Utifrån dessa tankar har jag valt att söka inspiration från det klassiska herrmodets ”tröghet”. Det står, anser jag, för hållbarhet, stabilitet och det mönsterburna.

Projektets problematik handlar om att arbeta med form som en kvalitet, på samma sätt som det klassiska herrmodet och dess skräddare gör genom att skapa mönsterpassade ytstrukturer som ser självklara och enkla ut. Arbetets process hämtar inspiration från skrädderiets principer, proportioner och grundformer.

MÅL & SYFTE

Skapa ett visionärt men kommersiellt gångbart möbelkoncept. Detta ska ha potential att utgöra ett attraktivt alternativ till dagens produkter på marknaden, och dess syfte är att bidra till en mer välbetänkt inställning till vår konsumtion.

RESULTAT

Resultatet av min arbetsprocess blev *Coat*, en kollektion av vad jag skulle vilja kalla slow fashion-möbler. Namnet Coat syftar på möbelns förmåga att omsluta användaren, en beklädnad av mer permanent karaktär, en hinna eller ett skydd för kroppen den beklär.

Möbelserien består av två produkter, en fåtölj och en stol vars uppbyggnad består av en kropp och dess beklädnad. Fåtöljens kropp består av formpressad träfanér, och stolen har en kropp av stålrör. Runt dessa kroppar sveps och viks en textilstruktur av planpressad polyesterfilt som hålls på plats av två manschettknappar.

DISKUSSION

RESULTATET ÄR MIN EGEN PROCESS

Processen i mitt arbete bygger på succession, det vill säga, att göra gradvisa förändringar på mina tidigare erfarenheter och ständigt omvärdera dessa och utföra nya experiment tills det att mina intentioner når fram till ett resultat. I mitt fall har detta förutsatt att jag måste koppla loss mig från den klassiska designmetodiken och dess linjära förhållningssätt. Projektet har varit processrelaterat och utforskande. Jag har ägnat mycket tid åt att förstå min egen process, vilket återigen kan kopplas till tankar kring kläder och mode. Det sägs att den snabbaste vägen till att finna sin egen stil är att lära sig vilka kläder som bäst passar din kropp och varför och då kan en billig skjorta ha ett mycket längre liv än en dyr då den dyra skjortans kragar är för långa och gör dit långa ansikte längre. Stil kan förklaras som förmågan att utifrån sig själv göra kreativa val, så på ett sätt innefattar faktiskt detta citat vad hela mitt arbete handlar om. Det vill säga, ett förhållningssätt som passar mig utifrån vilket jag kan skapa så hållbara produkter som möjligt.

Jag upplever att mycket av dagens forskning tyder på att vi idag hela tiden betonar det utbytbara och det flyktiga, vilket innebär att man sätter fokus på det kortvariga, det nya, det oväntade. Vi förhåller oss till en ”distinktionsprocess”, det vill säga en fråga om vad som är fult eller fint, vilket jag personligen inte tycker är lika intressant som att samtala om kontraster, vad som behövs för att lyfta det vi har. Exempelvis: Funktionen hos en man och hans kostym kan vara att skapa kontrast och på så sätt framhäva kvinnan, hennes skönhet och färgfulla elegans. Skulle detta betyda att möblers funktion kan vara att ge kontrast och utrymme för rummet att verka i sin fulla elegans?

Jag tror att vi idag har ett inneboende behov av att lägga mer vikt vid det stabila, det "vanliga" och förväntade vilket i sin tur kanske gör att det oväntade kan bli ännu mer spännande.

PERSONLIG REFLEKTION

Under hela min utbildning har jag lite nyfiket försökt föreställa mig vad mitt examensarbete skulle kunna handla om och stundtals har jag haft rätt tydliga visioner om hur det skulle kunna se ut. Men mina föreställningar kom på skam, och tur var väl det, för hade mitt arbete för mig själv varit så förutsägbart skulle jag ju inte behövt göra det, och det hade ju varit tråkigt för det här har varit en fantastisk start på en ny resa. I ärlighetens namn hade jag inte en aning om vad jag gav mig in mig in i, och det är nog rätt typiskt mig, för inte ens när jag sökte in till HDK hade jag läst ansökningshandlingarna angående utbildningen. Efter ett studiebesök tänkte jag bara, ”det här kan nog bli bra”.

Anledning till varför mitt arbete har tagit den form som det har gjort har faktiskt mycket att göra med mina föräldrar. Jag kommer från en vanlig arbetarklassfamilj, en syster, radhus, bil och båt. Men till detta hör att jag är djup imponerad över hur mina föräldrar lyckats att hålla i deras ekonomi och deras varsamhet över de objekt de äger. Ta exemplet att de köpte en soffa för ca 25 000 kronor för tjugo år sedan på deras en och en halv arbetarlön och denna soffa ser näst in till ny ut idag. Men angående mitt arbete så är den faktiska anledningen inte soffan, utan snarare att jag under min gymnasietid tog över min fars gamla kläder, och förutom att de var stilrena, enkla och vackra och att våra kroppar måste ha varit lika, så insåg jag för ett halvår sedan att jag knappt har lyckats slita ut dem. En av dessa tröjor har jag använt i sju års tid, och då menar jag i princip en vecka i månaden, både till fest och i verkstaden, och den ser fortfarande tillräckligt fin ut för att bäras under en av mina dyra kavajer. En månad in i mitt examensarbete påmindes jag av detta plaggs överlägsenhet i förhållande till alla de andra kläder jag haft, och i det ögonblicket insåg jag att mitt arbete måste få ett större djup, att jag ville försöka förstå hur det kunde vara så. Jag vände om och kastade mig själv ut på relativt okänd mark, det vill säga ut i modevärlden. Men i samma ögonblick insåg jag också att jag inte skulle vända om helt, utan fortsätta att arbeta med det som jag är bra på, det vill säga hantverket, där jag känner mig trygg.

Åter igen, vi alla behöver av det som vi är trygga i, där man kan vila. Men det är alltid lätt att i backspeglarna se det villkorliga och det begränsade i det som är gjort. Svårare är att bestämma vad som i nutiden framhävs eller glöms bort. Det är svårt att se vad som hade kunnat vara annorlunda. Så om mina slow fashion-möbler kommer att bli ”slow fashion” det kan bara tiden avgöra.

REFERENSLISTA:

TRYCKTA KÄLLOR

AffärsData (2007) 15 mars *Årets företag*

Bruck, Ulla (2005:13) *Om kläder, kropp och identitet*

Flusser, Alan (2002) *Dressing the Man, Mastering the Art of Permanent Fashion*

Lewenhaupt, Tony och Claes (1988) *Tidens tecken*

WEBB KÄLLOR

Bonnevier, Katarina (2005) *Out of the Salon*
<http://www.ep.liu.se/ecp/015/014/>

France, Anatole
<http://sv.wikipedia.org/wiki/Mode>

Ireborn, Dan (2002:56) *Referens 2002* Kinnarps AB
http://www.inredningshuset.com/pdf/referens_1.pdf

Juhlin, Claes (2008) *Varför ser kavajen billig ut?* 20 februari 12:35
<http://www.kingmagazine.se/king/articlelisting.aspx?id=16898&article=63874>

Leijon, Maria (2002) *Tidlost mode* Darling
<http://www.darling.se/nr56/tidlost/>

Manolo, (2008) *När high blev slow fashion*, Söndag 9 mars kl. 1:44 e m av Olof
<http://manolo.se/2008/03/09/kronika-nar-high-blev-slow-fashion/>

Tham, Mathilda (2007) *Modemedvetenhet*, SvD 18 november 14:57
http://www.svd.se/kulturnoje/nyheter/artikel_605405.svd

Uppdrag granskning (2008) 12 mars *Klimatboven politikerna struntar i*
http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=89497&a=1081339&lid=puff_1081441&lpos=rubrik

INSPIRATION

www.kingmagazine.se
www.facehunter.com
www.thesartorolist.com
www.manolo.se

BILAGA

PROCESSEN: FORMARBETET

Under min process har jag tagit hänsyn till kostymskrädderiet viktigaste punkter: passformen, textilen, snittet och knäppningen.

PASSFORM. Det sägs att när man väljer passform på en kostym skall man välja det som är mest smickrande för den egna kroppsformen. Då en möbels grundfunktion är att först förhålla sig till rummet och sedan till kroppen, borde jag tänka rummet först, men i detta fall väljer jag ändå att tänka kroppen först med en tanke om att låta möblerna istället få ”välja” rummet när de är klara. I denna process har jag utgått från min egen kroppsform.

Komfort och sittegenskaper: Ryggen är halvmjuk och möter upp kroppen. Slaget på stolen skapar ett behagligt armstöd som sviktar och är något mjukare än ryggen. Sitsen har en tunn stoppning och ger ett behagligt stöd för rumpan.

SNITT OCH TEXTIL. Jag har fokuserat på slaget eller själva kragen på stolen och vikningarna. För att ta ännu en liknelse till en kavaj så har alla bra tillverkade kavajer ett snyggt rullat slag, medan de billigare har pressade slag. Detta ställer generellt sett lite högre krav på tillverkningen och detaljer som tjocklek och material, fixerat eller ofixerat foder etc. Detta har jag tagit hänsyn till och lagt mycket tid på att experimentera fram rätt tjocklek och vikt på filten och så vidare för att få en vacker ”rullad” vikning. (Detta är dock faktorer som jag inte kan gå in på vidare, då detta skulle strida mot Nordifas sekretess.)

Jag har valt att behålla nålfilten som ytmaterial i stolarna, det vill säga i detta utförande kommer jag inte beklä dem med textil. Anledningen är att jag istället framhäva pressningarna och mönsterpassningarna. Jag har också valt att inte arbeta med stickningar eller sömmar då välsydda kostymer inte har några synliga sömmar utan man pikerar och pressar ihop formerna. Detta kan ni se i min bilaga bland bilder över min process där jag visar hur jag har nålat, pressat och mönsterpassat mina former.

KNÄPPNING. Jag har valt att använda mig av en blandning av en klassisk manschettknapp och en smoking knapp och detta för att hålla den vikta konstruktionen på plats. Dessa är placerade så att den vikta kragen får en naturlig rullning. Dessa två knappar är förutom fyra dolda knappar på undersidan av sitsen det som håller filtkonstruktionen på plats. Anledningen till att jag inte har valt att exempelvis stänga eller sy igen mötet vid sittytan och sidan på stolarna är på grund av att man lätt skall kunna städa.

EN SKRÄDDARES SYNVINKEL

Under min process har jag haft uppföljande samtal med herrskräddaren Matilda Holmberg, och detta är en sammanfattning av det viktigaste ur våra samtal.

Kortfattat, hur skapar man en kostym?

– Arbetet innefattar måttagning, mönsterkonstruktion, tillskärning, träckling, formpressning, provning, anpassning, sömnad och avpress formpressning, provning, anpassning, träckling och tillskärning. Första steget är att man använder sig av naturmaterial såsom tagel och vattulin vilket man fuktar och pressar med varmt pressjärn värmer upp fuktar och formpressar efter en kropp. Man börjar med att forma bröstkorgen utav dessa levande material, vilka sedan ligger kvar under och bidrar till stadga. Sedan pikerar man fast tyget, så att även tyget följer formen. Därefter träcklar man i hop delarna till en kavaj och provara på kunden, sedan gör man provningar, kortar in och ändrar så att detta bildar ett helt stycke som går att prova på kunden. Genom enkla insnitt och sömmar på ett rakt tygtycke får man fram formen av en kavaj som passar kroppen. så får man fram ett kroppsanpassat material som sedan kläs med tyg, vilket i sin tur "pyntas" med bland annat fickor, slag och så vidare.

Vilken är den viktigaste detaljen?– Knapparna är otroligt viktiga, speciellt utifrån en dekorativ aspekt. Då man inte har några synliga sömmar på en skräddarsydd kostym blir denna detalj en symbol för plagget. Dessutom är det inte enbart en dekorativ aspekt utan dess funktion är ett måste, det vill säga att hålla ihop ytor.

Hur placerar man knapparna?– Slaget är det som styr var knappen sitter, men knappen styr hur långa slagen blir.

Vad är det viktiga med slaget?– Modet styr hur slaget ser ut. På en klassisk kavaj ändras den också, men relativt sakta, det vill säga det finns även här små "trendriktningar". Exempelvis var slagen generellt sett runda runt sekelskiftet, medan de under 80-talet var mer spetsiga (än vad de är idag). Generellt sett så har det, enligt min mening, dock alltid funnits en norm som man kan förhålla sig till, och en bra kostym är alltid en bra kostym. Om passningen passformen är anpassad till kroppen och den inte hamnar för långt från normen, så kan det näst intill aldrig bli fel oavsett om den har runda eller spetsiga slag.

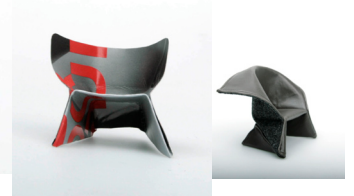


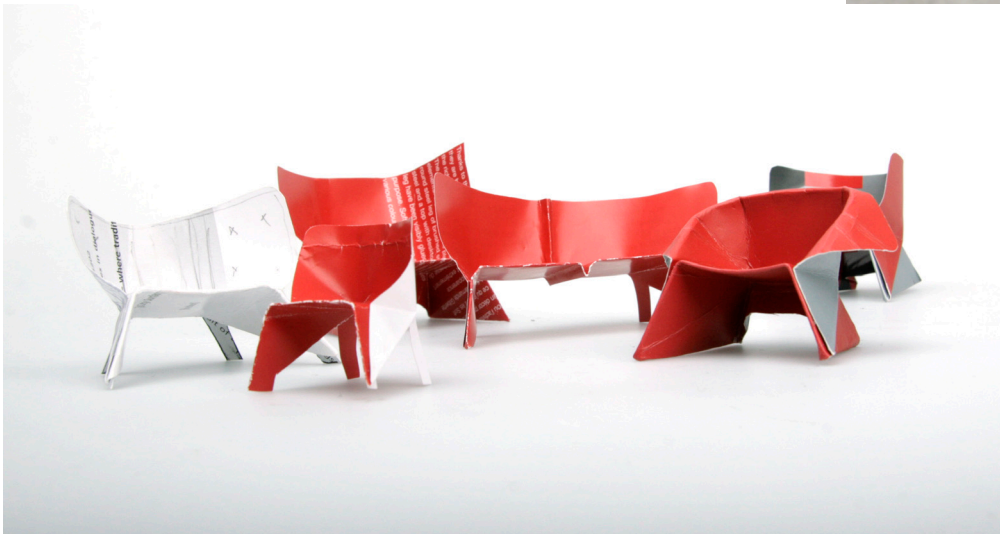


BILAGA

PROCESSEN: FORMARBETET

Under min process har jag gjort ett tjugotal modeller vikta ur ett stycke papper och sedan använde mig av porträttsbilder på olika människor för att se om jag är på rätt spår.







I mitt arbete har jag haft med mig kostymskrädderiet viktigaste punkter, det vill säga:



Textilen



Slaget



Passformen



Knapparna



TEXTILEN: DEN BEKLÄDDA KROPPEN

Jag valt att arbeta med nålfilt eller så kallad formbar polyesterfilt som jag har planpressat, dels för att detta material är 100% återvinningsbart och dels för att det ger en möjlighet att bygga en struktur som är självbärande. Dessutom har filten goda ljudakustiska egenskaper, och eftersom jag utgår ifrån platta ark kommer detta även att underlätta framtida transporter.



Anonymous said...
“Well, in this case I think part of the magic is that this is a superb fitting. And his overall demeanor is so engaging and humble. He looks great and like an elderly aristocrat.”

SLAGET: DET RULLANDE SLAGET

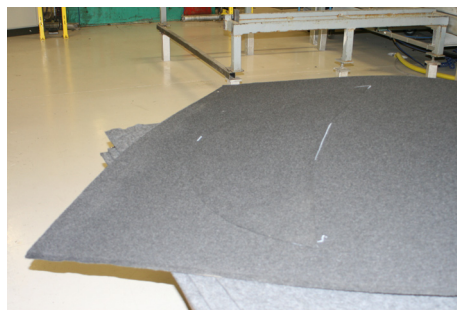
Här ser ni bilder på första fullskalemodellen.

Slaget är det som styr var knappen sitter, men knappen styr hur långa slagen blir. För att ta ännu en liknelse till en kavaj så har alla bra tillverkade kavajer ett snyggt rullat slag, medan de billigare har pressade slag. Detta ställer generellt sett lite högre krav på tillverkningen och för mig har detta styrts bland annat detaljer som tjocklek och hårdhet på filten för att få en så vacker ”rullad” vikning som möjligt.

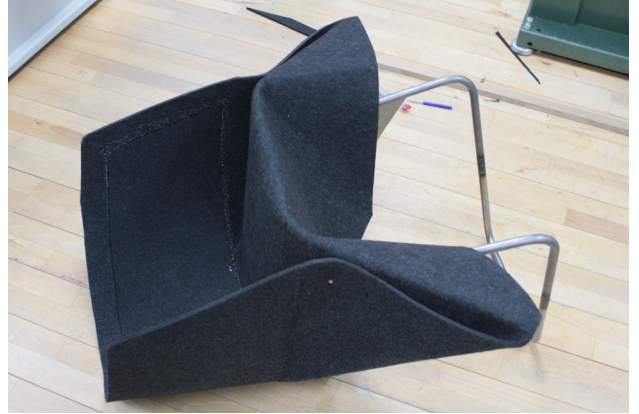


PASSFORMEN

Jag har gjort ett antal komfortstudier och testat sittegenskaper och funktioner. Det jag kom fram till är att jag vill ha ryggen är halvmjuk så att den möter upp kroppen och gör det möjligt för den som sitter i den att forma den efter sin egen kropp.



Jag har valt bort att inte arbeta med stickningar eller sömmar utan har istället har mösterpressat ihop formerna för att skapa en bärande struktur. Här ser ni också hur jag har experimenterat mig fram till en form som håller att sitta i, observera att de första två stolarna inte gick att sitta i. Genom att utsätta modellen för provningar såg jag var strukturen var för svag och provosoriskt byggde jag upp förstärkningar i trä som senare skulle ersättas även dessa med filt. (Se bilder till höger.)







KNÄPPNING

Knapparna är otroligt viktiga, speciellt utifrån en dekorativ aspekt. Då man inte har några "synliga sömmar" blir denna detalj en symbol för objektet. Dessutom är det inte som sagt enbart en dekorativ aspekt utan dess funktion är ett måste, det vill säga att hålla ihop ytor. I mitt fall även underlätta städning.

